

Būla funkciju sarežģītības mēri

Autors: Krišjānis Prūsis, kp08074

Darba vadītājs: Andris Ambainis, prof., Dr. dat.

Latvijas Universitāte
Datorikas fakultāte

2014. gada 12. novembrī

Funkcijas jutīgums

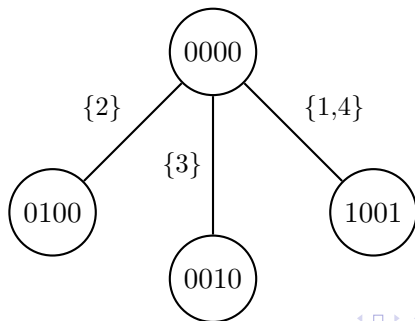
- ▶ Funkcijas jutīgums uz ievadvārdu $s(f,x)$ ir bitu skaits vārdā x , kurus nomainot, mainās funkcijas vērtība: $f(x) \neq f(x^{\{i\}})$.
- ▶ $s(f) = \max\{s(f,x) \mid x \in \{0,1\}^n\}$.
- ▶ $s_z(f) = \max\{s(f,x) \mid x \in \{0,1\}^n, f(x) = z\}$.
- ▶ Piemēram, 4 bitu vairākuma funkcijai MAJ_4
  - ▶ $s(\text{MAJ}_4, 0011) = 2,$
  - ▶ $s(\text{MAJ}_4, 1101) = 3,$
  - ▶ $s(\text{MAJ}_4, 1111) = 0,$
  - ▶ $s_0(\text{MAJ}_4) = 2,$
  - ▶ $s_1(\text{MAJ}_4) = s(\text{MAJ}_4) = 3.$

Funkcijas bloku jutīgums

- ▶ Funkcijas bloku jutīgums uz ievadvārdu $bs(f,x)$ ir lielākais tāds skaitlis b , ka eksistē b nešķeļošas indeksu kopas $B_1, \dots, B_b \in [n]$, kurām $f(x) \neq f(x^{B_i})$.
- ▶ $bs(f) = \max\{bs(f,x) \mid x \in \{0,1\}^n\}$.
- ▶ $bs_z(f) = \max\{bs(f,x) \mid x \in \{0,1\}^n, f(x) = z\}$.

Bloku jutīguma piemērs

- ▶ 4 bitu sakārtotības funkcija ORD_4 ir 1 tad un tikai tad, ja ievades biti ir sakārtoti.
- ▶ Sakārtoti ir, piemēram, vārdi 0000, 0011, 1000, bet ne 1011.
- ▶ $s(ORD_4) = 2$.
- ▶ $bs(ORD_4) = 3$.
- ▶ Piemēram, vārdam 0000 ir 3 jutīgi bloki:

Sertifikāti

- ▶ Sertifikāts c ir tāds daļējs vērtību piekārtojums ievades pozīcijām $c : S \rightarrow \{0,1\}$, $S \subseteq [n]$, ka tas nosaka funkcijas vērtību.
- ▶ Sertifikātu sarežģītība uz ievadvārdu $C(f,x)$ ir garums īsākajam sertifikātam, kuram x atbilst.
- ▶ Ekvivalenti $C(f,x)$ ir mazākais x bitu skaits, kuru vērtība jāzina, lai varētu viennozīmīgi pateikt funkcijas vērtību.
- ▶ $C(f) = \max\{C(f,x) \mid x \in \{0,1\}^n\}$.
- ▶ z -sertifikāts nosaka funkcijas vērtību z .
- ▶ $C_z(f) = \max\{C(f,x) \mid x \in \{0,1\}^n, f(x) = z\}$.

Sertifikātu piemērs

- ▶ 4 bitu vairākuma funkcijai MAJ_4
  - ▶ 0-sertifikāti ir, piemēram, 00**, 0*00;
  - ▶ 1-sertifikāti ir, piemēram, *111, 1111;
  - ▶ sertifikāti nav, piemēram, 0***, 10**;
  - ▶ $C_0(f) = 2$;
  - ▶ $C_1(f) = C(f) = 3$.

Zināmās sakarības

- ▶ Bloku jutīgumam ir zināmas polinomiālas saistības ar daudziem citiem sarežģītības mēriem:

	$bs(f)$	$C(f)$	$D(f)$	$\deg(f)$
$bs(f)$	–	$O(C(f))$	$O(D(f))$	$O(\deg(f)^2)$
$C(f)$	$O(bs(f)^2)$	–	$O(D(f))$	$O(\deg(f)^3)$
$D(f)$	$O(bs(f)^3)$	$O(C(f)^2)$	–	$O(\deg(f)^3)$
$\deg(f)$	$O(bs(f)^3)$	$O(C(f)^2)$	$O(D(f))$	–

Aplūkotā problēma

- ▶ *Sensitivity conjecture* – arī jutīgums ir polinomiāli saistīts ar šiem mēriem.
- ▶ Tradicionāli tiek aplūkota saistība starp $s(f)$ un $bs(f)$.
- ▶ Labākie zināmie ierobežojumi – eksponenciāli.
- ▶ Labākās zināmās konstrukcijas – kvadrātiskas.

Labākie ierobežojumi

- ▶ Ilgu laiku labākais bija Kenyon un Kutin 2004. gada rezultāts:

$$bs(f) \leq \frac{e}{\sqrt{2\pi}} e^{s(f)} \sqrt{s(f)}.$$

- ▶ Ambainis, Bavarian, Gao, Mao, Sun un Zuo to nesēn uzlaboja:

$$bs(f) \leq 2^{s(f)-1} s(f).$$

Labākās konstrukcijas

- ▶ Ilgu laiku labākā bija Rubinstein 1995. gada konstrukcija:

$$bs(f) = \frac{1}{2}s(f)^2.$$

- ▶ Virza to nedaudz uzlaboja:

$$bs(f) = \frac{1}{2}s(f)^2 + \frac{1}{2}s(f).$$

- ▶ Ambainis un Sun to uzlaboja vairāk:

$$bs(f) = \frac{2}{3}s(f)^2 - \frac{1}{3}s(f).$$

Rubinstein konstrukcija

- ▶ Aplūkojam funkciju g no $m = 2k$ mainīgajiem, kura ir 1 tad un tikai tad, ja izpildās viens no šāda veida sertifikātiem (piemērā $k = 5$):

$$\begin{pmatrix} 11 & 00 & 00 & 00 & 00 \\ 00 & 11 & 00 & 00 & 00 \\ 00 & 00 & 11 & 00 & 00 \\ 00 & 00 & 00 & 11 & 00 \\ 00 & 00 & 00 & 00 & 11 \end{pmatrix}.$$

- ▶ $s_0(g) = 1$, $s_1(g) = m$, $bs_0(g) = m/2$.
- ▶ Konstruējam f kā OR kompozīciju ar šo g :

$$f(x) = \text{OR}_{i=1}^m g(x_{i,1}, \dots, x_{i,m}).$$

- ▶ $s_0(f) = m$, $s_1(f) = m$, $bs_0(f) = m^2/2$.
- ▶ Tātad $bs(f) = \frac{1}{2}s(f)^2$.

Virzas konstrukcija

- ▶ Aplūkojam funkciju g no $m = 2k + 1$ mainīgā, kura ir 1 tad un tikai tad, ja izpildās viens no šāda veida sertifikātiem (piemērā $k = 5$):

$$\begin{pmatrix} 11 & 00 & 00 & 00 & 00 & 0 \\ 00 & 11 & 00 & 00 & 00 & 0 \\ 00 & 00 & 11 & 00 & 00 & 0 \\ 00 & 00 & 00 & 11 & 00 & 0 \\ 00 & 00 & 00 & 00 & 11 & 0 \\ 00 & 00 & 00 & 00 & 00 & 1 \end{pmatrix}.$$

- ▶ $s_0(g) = 1$, $s_1(g) = m$, $bs_0(g) = k + 1$.
- ▶ Konstruējam f kā OR kompozīciju ar šo g :

$$f(x) = \text{OR}_{i=1}^m g(x_{i,1}, \dots, x_{i,m}).$$

- ▶ $s_0(f) = m$, $s_1(f) = m$, $bs_0(f) = m^2/2 + m/2$.
- ▶ Tātad $bs(f) = \frac{1}{2}s(f)^2 + \frac{1}{2}s(f)$.

Ambaiņa un Sun konstrukcija

- ▶ Aplūkojam funkciju g no $m = 2(2k + 1)$ mainīgā, kura ir 1 tad un tikai tad, ja izpildās viens no šāda veida sertifikātiem (piemērā $k = 2$):

$$\begin{pmatrix} 11 & 00 & 00 & 0* & 0* \\ 0* & 11 & 00 & 00 & 0* \\ 0* & 0* & 11 & 00 & 00 \\ 00 & 0* & 0* & 11 & 00 \\ 00 & 00 & 0* & 0* & 11 \end{pmatrix}.$$

- ▶ $s_0(g) = 1$, $s_1(g) = 3k + 2$, $bs_0(g) = 2k + 1$.
- ▶ Konstruējam f kā OR kompozīciju ar šo g :

$$f(x) = \bigvee_{i=1}^{3k+2} g(x_{i,1}, \dots, x_{i,m}).$$

- ▶ $s_0(f) = 3k + 2$, $s_1(f) = 3k + 2$, $bs_0(f) = (3k + 2)(2k + 1)$.
- ▶ Tātad $bs(f) = \frac{2}{3}s(f)^2 - \frac{1}{3}s(f)$.

Konstrukciju vispārinājums

- ▶ Funkcija g ar $s_0(g) = 1$, $s_1(g) = m$, $bs_0(g) = k$.
- ▶ $f(x) = \text{OR}_{i=1}^m g(x_{i,1}, \dots, x_{i,n})$.
- ▶ $s_0(f) = m$, $s_1(f) = m$, $bs_0(f) = km$.
- ▶ Ambainis un Sun pierāda, ka ar šādu konstrukciju $bs(f) = \frac{2}{3}s(f)^2 - \frac{1}{3}s(f)$ ir optimāls.

Aplūkotais variants

- ▶ Funkcija g ar $s_0(g) \geq 2$.

- ▶ $f(x) = \prod_{i=1}^{s_1(g)/s_0(g)} g(x_{i,1}, \dots, x_{i,n})$.

- ▶ Lai uzlabotu šobrītējo rezultātu, nepieciešams

$$s_1(g) < \frac{3}{2} \frac{bs_0(g)}{s_0(g)}.$$

Saistība ar sertifikātu sarežģītību

- ▶ Visām labākajām konstrukcijām $s_1(f) = C_1(f)$.
- ▶ Izvirzam hipotēzi, ka funkcijām, kas maksimizē atšķirību starp $s_0(f)$ un $bs_0(f)$ vienmēr izpildās šī sakarība.
- ▶ Kenyon un Kutin pierāda, ka

$$C_1(f) \geq \frac{1}{2} \frac{bs_0(f)}{s_0(f)}.$$

- ▶ Taču pie $s_1(f) = C_1(f)$ tas ļauj iegūt funkciju, kurai

$$bs(f) = 2s(f)^2.$$

- ▶ Šādu funkciju iterējot varētu iegūt virs-kvadrātisku atšķirību.

Rezultāts

- ▶ Uzlabojam Kenyon un Kutin rezultātu uz

$$C_1(f) \geq \frac{3}{2} \frac{bs_0(f)}{s_0(f)} - \frac{1}{2}.$$

- ▶ Šī robeža ir asimptotiski cieša, jo OR no $s_0(f)$ Ambaiņa un Sun konstrukcijā izmantotajām funkcijām g ļauj patvaļīgam $s_0(f)$ iegūt funkciju, kurai

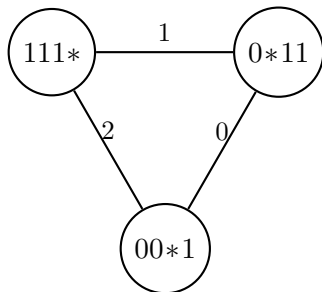
$$C_1(f) = \frac{3}{2} \frac{bs_0(f)}{s_0(f)} + \frac{1}{2}.$$

Pierādījums

- ▶ Nezaudējot vispārīgumu varam pieņemt, ka 0-ievade, kas sasniedz $bs_0(f)$, ir visas nulles – 0^n .
- ▶ Katrs vārds $\{0^n\}^{B_i}$ atbilst citam minimālajam 1-sertifikātam $c_1, \dots, c_{bs_0(f)}$.

Sertifikātu pretrunu grafs

- ▶ Izveidojam $bs_0(f)$ virsotņu pilnu grafu G – katra virsotne atbilst kādam c_i .
- ▶ Katrai šķautnei piekārtojam svaru – pretrunu skaitu starp atbilstošajiem sertifikātiem.
- ▶ Piemērs ar dažiem 1-sertifikātiem sakārtotības funkcijai ORD_4 :

Grafa svars

- ▶ Par grafa svaru $w(G)$ sauksim tā šķautņu svaru summu.
- ▶ Parādīsim, ka

$$w(G) \geq \frac{3}{2} \frac{bs_0(f)^2}{s_0(f)} - \frac{3}{2} bs_0(f).$$

Indukcija pār apakšgrafiem

- ▶ Aplūkojam inducētu apakšgrafu $G' = (V', E')$. Apzīmējam $|V'| = m$.

- ▶ Parādīsim, ka

$$w(G') \geq \frac{3}{2} \frac{m^2}{s_0(f)} - \frac{3}{2} m.$$

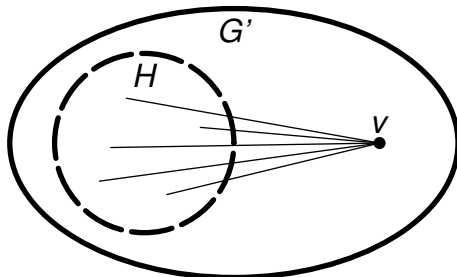
- ▶ Bāze: $m \leq s_0(f)$. Tad

$$\frac{3}{2} \frac{m^2}{s_0(f)} - \frac{3}{2} m \leq 0,$$

bet $w(G') \geq 0$.

Indukcijas solis

- ▶ $m > s_0(f)$, visiem mazākiem apakšgrafiem īpašība jau pierādīta.
- ▶ Atrodam šī apakšgrafa $s_0(f)$ virsotņu inducēto apakšgrafu ar mazāko svaru. Apzīmējam šo grafu ar H .
- ▶ Parādīsim, ka katram sertifikātam $v \in G' \setminus H$ ar visiem H sertifikātiem kopā ir vismaz 3 pretrunas.

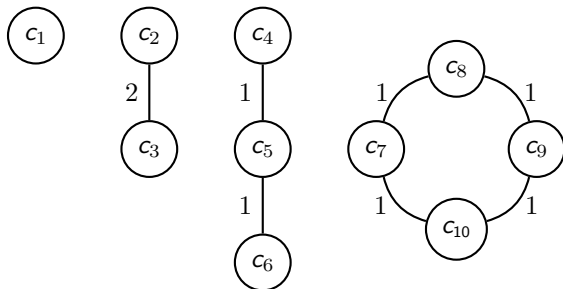

Virsoņe ar < 3 pretrunām

- ▶ Pieņemam pretējo, eksistē $v \in G' \setminus H$, kurai ar H ir ne vairāk kā 2 pretrunas.
- ▶ Tad Aplūkojam G' induceto apakšgrafu $H' = H \cup \{v\}$. Tajā būs $s_0(f) + 1$ virsoņe un ne vairāk kā $w(H) + 2$ pretrunas.
- ▶ Ja eksistētu $u \in H'$, kuram H' iekšienē ir vismaz 3 pretrunas, tad $H' \setminus \{u\}$ būtu $s_0(f)$ izmēra apakšgrafs ar mazāku svaru par $w(H)$. Tātad tāds neeksistē.
- ▶ Līdz ar to H' iekšienē katram sertifikātam ar pārējiem ir ne vairāk kā 2 pretrunas.

Sertifikātu grafi ar maz pretrunām

- ▶ Sertifikātu pretrunu grafs, kur katram ar pārējiem ir ne vairāk kā 2 pretrunas, var sastāvēt tikai no dažu veidu komponentēm ar ne-nulles šķautnēm:

- ▶ Darbā pierādīts, ka funkcijai ar šādu 1-sertifikātu grafu 0-jutīgums ir vismaz tā virsotņu skaits..
- ▶ H' ir $s_0(f) + 1$ virsotnes, līdz ar to mēs iegūtu $s_0(f) \geq s_0(f) + 1$ – pretrunu.

Indukcijas pāreja

- ▶ Grafā $G' \setminus H$ būs $m - s_0(f)$ sertifikāti, tātad pēc indukcijas vismaz šāds skaits pretrunu:

$$\frac{3}{2} \frac{(m - s_0(f))^2}{s_0(f)} - \frac{3}{2}(m - s_0(f)).$$

- ▶ Pēc iepriekš pierādītā starp katru $v \in G' \setminus H$ un H ir vēl vismaz 3 pretrunas, tātad kopā ir vēl $3(m - s_0(f))$ šādu pretrunu.
- ▶ Tātad kopā grafā G' būs vismaz nepieciešamais skaits pretrunu:

$$\frac{3}{2} \frac{(m - s_0(f))^2}{s_0(f)} - \frac{3}{2}(m - s_0(f)) + 3(m - s_0(f)) =$$

$$\frac{3}{2} \frac{m^2}{s_0(f)} - \frac{3}{2}m.$$

Pierādītais rezultāts

- ▶ Ņemot kā G' pašu G iegūstam meklēto:

$$w(G) \geq \frac{3}{2} \frac{bs_0(f)^2}{s_0(f)} - \frac{3}{2} bs_0(f).$$

- ▶ Katra pretruna atbilst nullei vienā no c_j . Sertifikātu kopā ir $bs_0(f)$, tātad vismaz vienam no tiem ir vismaz

$$\frac{3}{2} \frac{bs_0(f)}{s_0(f)} - \frac{3}{2}$$

nullu. Katram no tiem vēl ir vismaz viens vieninieks, līdz ar to

$$C_1(f) \geq \frac{3}{2} \frac{bs_0(f)}{s_0(f)} - \frac{1}{2}.$$

Turpmākais darbs

- ▶ Turpmāk varētu pētīt sakarību starp $C_1(f)$ un $s_1(f)$. Tos saista šāda sakarība:

$$C_1(f) \leq 2^{s_0(f)-1} s_1(f) - (s_0(f) - 1).$$

- ▶ No otras puses, labākajām zināmajām funkcijām, kas šo atšķirību maksimizē, $C_1(f) = O(s_0(f)s_1(f))$.
- ▶ Jau pie $s_0(f) = 2$ nav zināmas funkcijas, kas sasniedz šo robežu $C_1(f) \leq 2s_1(f) - 1$.

Paldies par uzmanību